

КЗВО ЛОР «ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

ІМ. АНДРЕЯ КРУПІНСЬКОГО»

Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ **Р.В. НЕДІЛЬКО**

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

«ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМ ТА МЕДИЧНА МАНІПУЛЯЦІЙНА ТЕХНІКА»

Навчальної дисципліни Основи медсестринства

підготовки фахового молодшого бакалавра

галузі знань 22 Охорона здоров'я

спеціальності 223 Медсестринство

освітньо-професійної програми Сестринська справа

Термін навчання	Група	Семестр
3 роки	I МС 11,12	2
3 р. 5 міс.	I МСв 11	4
4 роки	II МСф 1-6	4
3 роки	I АК 11	2
4 роки	II АКф 1	4

складено відповідно до навчальних планів 2024 р.

Львів-2024

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Костерева Наталія Василівна – магістр медсестринства, магістр управління та адміністрування, викладач вищої категорії кафедри внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я.

Робочу програму схвалено до затвердження на засіданні кафедри внутрішньої медицини

протокол № _____ від _____ 2024.

Завідувач кафедри _____ к.н.з держ.упр. (доктор філософії), доцент

Р.В. Неділько

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри

протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри

протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри

протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____

**1. ОПИС РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки	Характеристика виробничої практики
		Денна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 10 годин -300	Галузь знань 22 Охорона здоров'я Спеціальність 223 Медсестринство Рівень вищої освіти фаховий молодший бакалавр	Нормативна
		Рік підготовки I
		Семестр I/II
		Форма підсумкового контролю диф.залік

	Вид практики	Кількість тижнів	Робота в ЗОЗ	Самостійна робота	Усього годин	Вид контролю
1	Догляд за хворим та медична маніпуляційна техніка	1/2	36/72	18/36	54/108	Диференційований залік

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Практика здобувачів медичних освітніх закладів фахової передвищої/вищої освіти є невід'ємною складовою процесу підготовки спеціалістів у навчальних закладах.

Виробнича практика (ВП) «Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка» проводиться з метою: поглиблення і систематизації знань, вдосконалення навичок і вмінь з догляду за пацієнтом у відповідності з принципами медичної етики і деонтології; відпрацювання та вдосконалення техніки виконання медичних маніпуляцій.

Виробнича практика проводиться на завершальному етапі вивчення дисципліни «Основи медсестринства». За час проходження практики здобувачі освіти знайомляться з роботою приймального відділення, центрального стерилізаційного відділення, відділень стаціонару, вивчають посадові обов'язки сестри/брата медичних на кожному робочому місці, накази та інструкції МОЗ України, які регламентують роботу ЗОЗ.

При проведенні виробничої практики слід керуватися навчальним планом, робочою програмою, наказами Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Положення про організацію та проведення практик здобувачів освіти у КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського».

Виробнича практика здобувачів освіти проводиться на базах закладів охорони здоров'я відповідно до укладених договорів про співпрацю та наказом ректора Академії.

Бази практики повинні забезпечити реалізацію програми практики, мати кваліфікований персонал, сучасне обладнання. Умовою якісної підготовки здобувачів освіти під час проходження практики є дотримання вимог до медсестринського догляду за пацієнтами та виконання маніпуляційних технік у медичній академії та на базах закладів охорони здоров'я, які забезпечуються співпрацею методичних, загальних і безпосередніх керівників.

Під час проходження практики 1/3 від загального обсягу часу виділяється на самостійну роботу, яка включає удосконалення засвоєних практичних навичок (робота з медичною/професійною літературою та інтернет ресурсами), сан-освітню роботу. Тривалість робочого тижня здобувачів освіти становить 36 годин і 18 годин для самостійної роботи. На період виробничої практики здобувачі освіти розподіляються на робочі місця сестри/брата медичних чи акушерки відповідно до графіка проходження виробничої практики.

3. ОСНОВНІ ОBOB'ЯЗКИ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

А. Oбов'язки здобувачів освіти під час проходження виробничої практики:

- Бути присутнім на методичному зборі зі здобувачами освіти з питань виробничої практики. У разі відсутності з/без поважної причини мати індивідуальну консультацію у методичного керівника або завідувача практикою.
- Не мати академічної заборгованості відповідно до навчального плану перед початком проходження виробничої практики.
- Своєчасно прибути з направленням, підписаним завідувачем практикою, на базу практики (у відділ кадрів), маючи оформлені санітарну книжку і щоденник, а також медичну форму.
- Пройти інструктаж з техніки безпеки в присутності керівників практики і розписатися в журналі інструктажів з техніки безпеки на базі практики в закладі охорони здоров'я (ЗОЗ).
- Оформити щоденник виробничої практики, одержати завдання для самостійної та індивідуальної роботи.
- Виконати програму практики та самостійну роботу, відпрацьовуючи щодня 6 год академічних у ЗОЗ та 3 год академічні поза ним та отримати оцінки і підписаний щоденник керівниками практики.
- З'являтися на консультації, поточний/підсумковий контроль та отримати оцінки в щоденнику з підписом методичного керівника.
- Оформити характеристику (за формою) в останній день практики.
- Здати текстовий звіт, щоденник з характеристикою та самостійну роботу перед підсумковим контролем.
- Своєчасно скласти підсумковий контроль з практики і після оформити залікову книжку в розділі виробничої практики у завідуючого практикою.
- При порушенні терміну ВП з/без поважних причин з'явитися до завідувача практикою.

Б. Oбов'язки методичного керівника практики:

- здійснювати зв'язок з керівниками практики від ЗОЗ;
- скласти графік проходження практики студентами відповідно до програми;
- брати участь у розподілі студентів по робочих місцях;
- здійснювати контроль за веденням щоденників практикантами, ходом виконання програми;
- надавати методичну допомогу з техніки виконання маніпуляцій, елементів догляду за хворими, питань надання невідкладної допомоги;
- розробити тематику індивідуальних завдань, перевіряти їх виконання;
- проводити зі студентами конференції, семінари відповідно до змісту програми;

- оцінювати результати виконання здобувачами програми практики;
- своєчасно проводити контроль за ходом практики у ЗОЗ;
- вести облік відвідування студентами практики у ЗОЗ;
- брати активну участь у підготовці до диференційованого заліку з практики;
- своєчасно інформувати навчальну частину навчального закладу про хід практики у ЗОЗ;
- проводити профорієнтаційну роботу з молоддю, що працює у ЗОЗ;
- збирати відгуки про випускників навчальних медичних закладів, які працюють у ЗОЗ.

Під час проходження практики рекомендується виділити один день для консультацій в закладі освіти, дата/час проведення визначається графіком. Кількість годин на заняття не повинна перевищувати 6 годин на тиждень.

4. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича практика «Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка» проводиться з метою:

- поглиблення і систематизації отриманих теоретичних знань;
- удосконалення практичних навичок і вмінь з догляду за пацієнтами відповідно до принципів медичної етики і деонтології;
- відпрацювання та вдосконалення техніки виконання медичних маніпуляцій.

Практика проводиться на завершальному етапі вивчення дисципліни «Основи медсестринства».

За період проходження практики здобувачі освіти знайомляться з роботою:

- приймального відділення;
- центрального стерилізаційного відділення;
- відділень стаціонару;
- вивчають посадові обов'язки сестри/брата медичних на робочому місці;
- знайомляться з наказами МОЗ України, які регламентують роботу ЗОЗ.

По закінченні практики здобувачі освіти повинні знати:

- основи законодавства України про охорону здоров'я, постанови Уряду України з питань охорони здоров'я і навколишнього середовища; організаційну структуру, правові та економічні аспекти діяльності ЗОЗ, методика статистичних досліджень, правила техніки безпеки під час роботи з медичним інструментарієм і обладнанням, питання організаційної діяльності екстремальної медичної служби цивільної оборони;

- анатомо-фізіологічні, вікові, статеві, психологічні особливості здорової і хворої людини, причини і фактори ризику виникнення патологічних процесів в організмі, механізм їх виникнення і розвитку, основи фармакотерапії, сумісність, дозування і методика введення в організм лікарських засобів, правила обліку, виписування і зберігання лікарських препаратів;
- етіологію, сучасну класифікацію, особливості патології, основну симптоматику/проблеми захворювань різних органів і систем організму;
- методи обстеження, догляду за пацієнтами та маніпуляційну техніку згідно медсестринського процесу, сучасну апаратуру, основні навички проведення реанімаційних заходів, основи асептики/антисептики, нетрадиційні методи лікування, принципи санітарно-протиепідемічного і лікувально-охоронного режиму;
- принципи профілактики захворювань і основи здорового способу життя, методи інфекційної безпеки та інфекційного контролю основи раціонального харчування, дієти і оптимального режиму праці та побуту, питання охорони здоров'я матері і дитини, методи санітарно-освітньої роботи;
- принципи і норми медичної етики і деонтології.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- чітко виконувати функціональні обов'язки;
- проводити спостереження за пацієнтом, оцінювати його стан;
- володіти медичною маніпуляційною технікою;
- готувати пацієнтів та інструментарій до різних видів досліджень;
- здійснювати догляд за тяжкохворими;
- надавати невідкладну медичну долікарську допомогу;
- проводити профілактичну та санітарно-освітню роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти

З метою набуття здобувачами освіти під час виробничої практики умінь та навичок для самостійного розв'язання виробничих, наукових і організаційних завдань та активізації їх діяльності, розширення світогляду, підвищення ініціативи, здобувачам освіти пропонується виконати такі індивідуальні завдання, а саме:

- виготовлення тематичних стендів, таблиць, муляжів, тощо (за рекомендаціями методичних керівників практики);
- проведення профорієнтаційної роботи в ЗОЗ та школах за місцем проходження практики;
- вивчення структури захворювань у місцях проходження практики (збирання статистичних даних з окремих патологічних одиниць), враховуючи дані сучасної екологічної ситуації;

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Програмні результати навчання

ПРН1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

ПРН2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

ПРН3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

ПРН4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

ПРН5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

ПРН6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

ПРН7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

ПРН8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

ПРН9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

ПРН10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

ПРН11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

ПРН12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

ПРН13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

ПРН15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

ПРН16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

ПРН17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

ПРН18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

ПРН 20. Використовувати цифрові технології та інструменти у професійній діяльності.

5. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Під час проходження практики студенти повинні вивчити/ознайомитися з інструкціями, стандартними операційними процедурами (СОП) ЗОЗ, чинними наказами Міністерства охорони здоров'я України та місцевих органів охорони здоров'я, ознайомитися з періодичними виданнями закладу (медичні журнали) та іншою літературою, яку можна знайти за місцем проходження практики.

Методичні рекомендації:

- виконання програми практики;
- вивчення функціональних обов'язків, які закріплені за студентами на їхніх робочих місцях;
- опрацювання інструкцій з техніки безпеки;
- вивчення зразків заповнення медичної документації (історія хвороби, листки призначення, температурні листки тощо);
- ведення щоденників згідно з вимогами;
- виконання всіх обов'язків студента під час практики.

6/7. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Упровадження під час практики чіткої системи поточного та підсумкового контролю виконання програми практики.

Методичний та безпосередні керівники повинні стежити за дисципліною практикантів, виконанням графіка проходження практики, щоденно здійснювати контроль за веденням щоденників (їх змістом, якістю оформлення, відповідністю програмі).

Вимоги до звіту

Звітним документом є щоденник практики, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики.

Підсумок практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання практики та індивідуального завдання і складають диференційований залік за програмою практики відповідно до чинного наказу МОЗ України 07.12.2005 р. № 690 «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики студентів медичних та фармацевтичних вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації».

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до «Положення про кредитно-модульно-рейтингову систему організації освітнього процесу» КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського».

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS.

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	зараховано
80 - 89	B	добре	
70 - 79	C		

60 - 69	D	задовільно	не зараховано
51 - 59	E		
35 - 50	FX	незадовільно	
0 - 34	F		

8. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

«Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка»

Розподіл часу на практиці

	Відділення	Дні	Робота у	Самостійна	Всього
			відділенні	робота	
			Години		
1	Приймальне	1/2			
2	Центральне стерилізаційне	1/2			
3	Стационару	3/6			
Всього		5/10	36/72	18/36	54/108

I. Приймальне відділення

Здобувачі освіти повинні знати:

- етичні та деонтологічні норми;
- санітарно-протиепідемічний режим приймального відділення;
- посадові обов'язки, Накази МОЗ України, інструкції, які регламентують роботу приймального відділення;
- правила прийому та реєстрації пацієнтів;
- правила санітарної обробки пацієнта;
- правила приготування та застосування сучасних дезінфекційних засобів, правила зберігання та техніку безпеки під час роботи з ними;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- комунікувати з різними категоріями пацієнтів;
- проводити санітарну обробку пацієнта;
- проводити обробку пацієнта з педикульозом та коростою;
- проводити діагностичні обстеження основних параметрів життєдіяльності організму людини;
- заповнювати медичну документацію;
- виконувати маніпуляції;

- проводити підготовку пацієнтів до додаткових методів обстеження (лабораторних, X-променевих, ендоскопічних тощо);
- надавати долікарську допомогу;
- транспортувати пацієнтів.

II. Центральне стерилізаційне відділення

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки, Накази МОЗ України, інструкції, які регламентують роботу ЦСВ;
- види та структуру ЦСВ;
- організацію роботи ЦСВ;
- методи передстерилізаційної обробки та контролю якості;
- види упаковок та техніку упакування виробів медичного призначення;
- методи та режими стерилізації;
- методи контролю стерилізації;
- методи та час зберігання стерильного матеріалу;
- дотримання норм і правил техніки безпеки під час стерилізації.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- проводити передстерилізаційну обробку виробів медичного призначення і контроль якості;
- упакувати вироби медичного призначення для стерилізації;
- проводити стерилізацію та контроль якості;
- зберігати стерильні вироби медичного призначення.

III. Відділення стаціонару

Рекомендовано проходити практику у тих відділеннях, де можна виконати програму практики максимально повністю охопивши усі практичні навички. Здобувачі освіти працюють разом з постовою, процедурними сестрою/братом медичними, відвідують та допомагають у діагностичних кабінетах.

Здобувачі освіти повинні знати:

- Накази МОЗ України, інструкції, які регламентують роботу ЗОЗ, посадові обов'язки медичної сестри на робочому місці;
- режими ЗОЗ: санітарно-протиепідемічного, лікувально-охоронного;
- особливості спостереження та догляду за пацієнтами різного профілю;
- основи гігієни;

- організацію лікувального харчування у відділенні, принципи лікувального харчування та методи харчування;
- методи найпростішої фізіотерапії;
- правила виписування, зберігання і обліку ліків у відділенні, способи введення ліків;
- заходи та засоби профілактики ускладнень.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- підготувати робоче місце для роботи
- проводити основні гігієнічні маніпуляції при догляді за пацієнтами, проводити комплексну профілактику пролежнів;
- складати порційну вимогу і добове меню згідно з рекомендованою дієтою. Проводити годування тяжкохворого;
- проводити діагностичні обстеження основних параметрів життєдіяльності організму людини вимірювати температуру тіла, артеріальний тиск, досліджувати пульс та проводити оцінку отриманих результатів та їх реєстрацію;
- проводити спостереження і догляд за пацієнтами із проблемами органів дихання, кровообігу, травлення, сечовиділення, тяжкохворими та агонуючими згідно медсестринського процесу;
- проводити підготовку пацієнтів до додаткових методів обстеження (лабораторних, X-променевих, ендоскопічних тощо).

9. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення санітарної обробки пацієнта.
2. Обробка волосся при виявленні педикульозу.
3. Антропометрія.
4. Долікарська допомога хворому при погіршенні стану під час приймання гігієнічної ванни.
5. Приготування дезінфікуючих розчинів потрібної концентрації.
6. Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни хворого, посуду.
7. Дезінфекція використаного інструментарію.
8. Контроль якості передстерилізаційної обробки.
9. Стерилізація медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу та предметів догляду.
10. Контроль стерилізації.
11. Приготування ліжка пацієнту.
12. Заміна натільної і постільної білизни лежачому хворому.
13. Транспортування та перекладання пацієнта.
14. Догляд за шкірою. Вмивання лежачих хворих, обтирання.

15. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка, гоління.
16. Підмивання лежачих хворих.
17. Заходи з профілактики пролежнів.
18. Догляд за шкірою в разі наявності пролежнів.
19. Туалет очей: промивання, очні ванночки.
20. Очищення зовнішнього слухового проходу.
21. Туалет носа, очищення носових ходів, назальний душ.
22. Догляд за порожниною рота: зрошення, полоскання, чищення зубів.
23. Подавання судна і сечоприймача лежачим пацієнтам.
24. Складання порційної вимоги.
25. Складання дієти при різних захворюваннях.
26. Годування лежачого хворого з ложки, напувальника.
27. Введення харчових сумішей через зонд.
28. Годування хворих через гастростому, обробка шкіри навколо гастростоми.
29. Участь медсестри в роздаванні їжі, годуванні пацієнтів.
30. Накладання гірчичників.
31. Накладання зігрівальних компресів, у тому числі на вухо.
32. Накладання охолоджувальних компресів.
33. Застосування грілки та міхура з льодом.
34. Гірудотерапія.
35. Проведення водних процедур /лікувальні ванни/.
36. Техніка процедури УФО, солюкс.
37. Вимірювання температури тіла. Графічне та цифрове зображення температури.
38. Догляд за пацієнтами в гарячці та під час критичного зниження температури тіла.
39. Підрахунок частоти дихання, запис в температурному листку.
40. Вимірювання сатурації пульсоксиметром.
41. Допомога пацієнтам під час кашлю, задишки, кровохаркання та легеневої кровотечі.
42. Подача кисню за допомогою: назальної канюлі, кисневої маски, носового катетера, кисневої подушки.
43. Визначення пульсу, його характеристика, графічне та цифрове записування в температурному листку.
44. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
45. Допомога пацієнтам при болях у серці, непритомності, колапсі.
46. Визначення набряків.
47. Проведення реанімаційних заходів.
48. Допомога пацієнту під час блювання, аспірації блювотних мас.
49. Промивання шлунку.
50. Застосування газовивідної трубки.

51. Клізми: очисна, лікувальна, послаблююча.
52. Догляд за шкірою навколо кишкової стоми та застосування калоприймача.
53. Катетеризація та промивання сечового міхура.
54. Вибір назначень з листка лікарських назначень пацієнта.
55. Складання вимоги-накладної на лікарські засоби.
56. Розкладання лікарських засобів у медичній шафі за способом їх застосування.
57. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, накладання пластирів, застосування присипок.
58. Закапування крапель в ніс, вуха, очі.
59. Закладання мазі за повіки.
60. Користування кишеньковим інгалятором.
61. Ентеральне введення ліків: пероральне, сублінгвальне.
62. Введення ректальних та вагінальних свічок.
63. Миття рук сестри/брата медичних.
64. Одягання/знімання стерильних рукавичок.
65. Збирання стерильного шприца одноразового використання.
66. Набирання ліків із ампул і флаконів.
67. Внутрішньошкірна ін'єкція.
68. Проведення проб на чутливість до лікарських засобів.
69. Проведення проби Манту.
70. Підшкірна ін'єкція.
71. Розрахунок дози інсуліну. Введення інсуліну інсуліновим шприцом та за допомогою шприц-ручки.
72. Введення олійних розчинів, обробка інструментів після ін'єкції.
73. Внутрішньом'язова ін'єкція.
74. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
75. Техніка накладання джгута для проведення венепункції.
76. Внутрішньовенне струминне введення лікарських засобів.
77. Постановка периферичного внутрішньовенного катетера.
78. Монтаж та заповнення системи для інфузійної терапії.
79. Внутрішньовенне краплинне введення лікарських засобів.
80. Техніка кровопускання.
81. Забір крові з вени для лабораторного дослідження.
82. Використання вакуумної системи для забору крові.
83. Техніка взяття мазка із зів'я і носа.
84. Забір мокротиння для лабораторного дослідження (загального, бактеріологічного).
85. Забір калу для лабораторного дослідження: копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, яйця гельмінтів.
86. Забір сечі для загального аналізу, дослідження на глюкозу, амілазу, для бактеріологічного дослідження, за методом Зимницького, Нечипоренка.

87. Визначення добового діурезу, водного балансу.
88. Підготовка пацієнта і техніка виконання зондових процедур.
89. Виписування скерувань у лабораторію на всі види досліджень.
90. Підготовка пацієнта та участь сестри медичної у X-променевому обстеженні шлунку, кишок, холецистографії, урографії.
91. Проведення проби на чутливість до контрастної речовини.
92. Підготовка пацієнта та участь сестри/брата медичних у бронхоскопії, цистоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії та ректороманоскопії.
93. Проведення ЕКГ.
94. Проведення спірометрії.
95. Плевральна пункция: підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
96. Люмбальна пункция: підготовка пацієнта, оснащення, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час і після процедури.
97. Абдомінальна пункция: підготовка пацієнта, інструментарію, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час та після маніпуляції.
98. Стернальна пункция: підготовка пацієнта, інструментарію, допомога лікарю, догляд та спостереження за пацієнтом під час та після маніпуляції.
99. Суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта.
100. Виявлення і формулювання проблем пацієнта.
101. Складання і реалізація плану медсестринських втручань.
102. Задоволення потреб пацієнта, вирішення проблем.
103. Навчання пацієнта і членів родини само- і взаємодогляду.
104. Ведення медсестринської документації.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Історія розвитку та становлення медсестринства у світі та в Україні.
2. Роль сестри/брата медичних у лікувальному процесі. Права та обов'язки сестри/брата медичних.
3. Типи закладів охорони здоров'я, їх структура та функції.
4. Приймальне відділення ЗОЗ, функціональні обов'язки сестри/брата медичних.
5. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта.
6. Санітарно-протиепідемічний режим закладів охорони здоров'я. Поняття інфекційної безпеки.
7. Види та методи дезінфекції.
8. Методи стерилізації.
9. Лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта.
10. Режими фізичної активності.
11. Транспортування та перекладання пацієнтів.

12. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта з дотримання особистої гігієни.
13. Заміна постільної та натільної білизни тяжкохворому. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.
14. Туалет очей, слухових проходів, носових ходів, порожнини рота тяжкохворого.
15. Пролежні. Фактори ризику розвитку пролежнів, стадії утворення, локалізація. Медсестринські втручання з метою профілактики пролежнів.
16. Лікувальне харчування, основні принципи. Годування тяжкохворих.
17. Харчування хворих в стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування.
18. Штучне годування: ентеральне, парентеральне.
19. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
20. Вимірювання температури тіла, реєстрація (цифрова, графічна), оцінка результатів.
21. Гарячка. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами в гарячці.
22. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис. Пульсоксиметрія.
23. Проблеми пацієнта при захворюваннях органів дихання.
24. Медсестринські втручання для задоволення потреби пацієнта в нормальному диханні.
25. Правила користування індивідуальною плям'яницею, її дезінфекція.
26. Оксигенотерапія: техніка подачі кисню за допомогою назальної канюлі, кисневої маски, кисневої подушки, назального катетера.
27. Правила використання кисневого концентратора.
28. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку, порушення пульсу.
29. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінка, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
30. Проблеми пацієнта при порушенні функцій серцево-судинної системи. Надання допомоги при гострій судинній недостатності.
31. Проблеми пацієнта з порушенням функцій травного каналу. Допомога пацієнту під час блювання.
32. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
33. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
34. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
35. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
36. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
37. Кишкові стоми. Показання, протипоказання, ускладнення. Види стом. Догляд за стомованими пацієнтами. Застосування калоприймачів при наявності кишкової стоми.

38. Проблеми пацієнта з порушенням функцій сечовидільної системи.
39. Заходи при затримці сечі. Катетеризація сечового міхура у чоловіків та жінок.
40. Показання та техніка промивання сечового міхура.
41. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
42. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування міхура з льодом.
43. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
44. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
45. Водолікування. Загальні і місцеві ванни. Надання першої допомоги пацієнту в разі погіршення стану під час приймання ванни.
46. Світлолікування. Показання, протипоказання, можливі ускладнення при застосуванні лампи Солюкс, УФО, Мініна.
47. Правила виписування та отримання лікарських засобів у стаціонарі.
48. Правила зберігання, розміщення та обліку ліків у відділенні.
49. Організація роздавання ліків у відділенні.
50. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі. Інгаляції.
51. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
52. Парентеральний спосіб введення ліків, переваги і недоліки, інструментарій.
53. Внутрішньошкірні ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
54. Проба Манту та проба на чутливість до медикаментів. Оцінка результатів.
55. Особливості введення олійних розчинів, можливі ускладнення, їх профілактика.
56. Розрахунок дози та правила введення інсуліну.
57. Внутрішньом'язові ін'єкції: призначення, анатомічні ділянки, техніка виконання.
58. Розчинення, розрахунок дози та введення антибіотиків.
59. Венепункція: призначення, інструментарій, техніка проведення.
60. Внутрішньовенне струминне введення ліків.
61. Постановка периферичного внутрішньовенного катетера.
62. Внутрішньовенне краплинне введення ліків. Будова та монтаж системи для інфузійної терапії.
63. Кровопускання: показання, протипоказання, техніка виконання, можливі ускладнення.
64. Забір крові з вени для лабораторного дослідження.
65. Використання вакуумної системи для забору крові.
66. Можливі ускладнення ін'єкцій, причини виникнення, надання допомоги.
67. Взяття мазка з зіву та носа, мета, скерування у лабораторію.
68. Лабораторне дослідження харкотиння. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування біологічного матеріалу в лабораторію.

69. Лабораторне дослідження сечі. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування біологічного матеріалу у лабораторію.
70. Лабораторне дослідження калу. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування біологічного матеріалу в лабораторію.
71. Підготовка пацієнтів та участь сестри/брата медичних у X-променевому обстеженні органів травлення, іригоскопії, холецистографії, урографії.
72. Проведення ЕКГ.
73. Проведення спірометрії.
74. Підготовка пацієнтів та сестри/брата медичних в ендоскопічних та ультразвукових обстеженнях.
75. Участь сестри/брата медичних у проведенні плевральної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
76. Участь сестри/брата медичних у проведенні абдомінальної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
77. Участь сестри/брата медичних у проведенні люмбальної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
78. Участь сестри/брата медичних у проведенні стернальної пункції: підготовка пацієнта, оснащення, спостереження та догляд за пацієнтом.
79. Кабінет медичної статистики. Основні форми та ведення медичної документації, їх призначення.
80. Медична етика і деонтологія, їх значення в професійній діяльності сестри/брата медичних.
81. Порушення етико-деонтологічних норм, їх наслідки для пацієнтів.
82. Ієрархія людських потреб по А. Маслоу.
83. Людські потреби – основа медсестринського догляду. Роль сестри/брата медичних у задоволенні людських потреб
84. Основні поняття та положення медсестринських моделей. Характеристика основних медсестринських моделей. Застосування медсестринських моделей на практиці.
85. Визначення медсестринського процесу, етапи та значення для догляду.
86. Удокументування медсестринського процесу.
87. Санітарно-освітня робота щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Теоретичні і практичні основи процесу сестринського догляду за пацієнтами. Навчальний посібник / Сабадишин Р.О., Маркович О.В., Чижин Б.З. та ін. - Вінниця: Нова книга, 2020.-240 с.

2. Організація роботи операційної медсестри. Навчальний посібник / Сабадишин Р.О., Маркович О.В., Чижин Б.З. та ін. - Вінниця: Нова книга, 2020.-248 с.
3. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб (ВНЗ I-III р.а.) / Н.М. Касевич. – 3-є вид., випр. - К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 480 с.
4. Сестринська справа: підручник (ВНЗ I-III р.а.) / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Литвиненка. – 3-є вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 816 с.
5. Основи медсестринства: підручник / В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник. – 3-є вид., переробл і допов. - К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 912 с.
6. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник (ВНЗ I-III р. а.) / Н.М. Касевич – 7-е вид. випр. — К.: Медицина, 2017.- 424 с.
7. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / Савка Л.С., Резінкова Л.І., Коцар О.І., за ред. Ковальчук Л.М., Кононова О.В.– К.: ВСВ «Медицина», 2018. - 600 с.
8. Накази МОЗ України.

Додаткова:

1. Клінічний огляд за Маклаудом : пер.15-го вид./ ред.: Анна Р. Довер, Дж. Аластер Іннес, Карен Фейргерст; наук. ред. пер. Микола Швед. - К.: ВСВ «Медицина», 2024. – ххх, ХХХ с.
2. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навчальний посібник / В.С. Березенко, О.В. Тяжка, А.М. Антошкіна та ін.; за ред. проф. В.С. Березенко, проф. О.В. Тяжкої - 3-є вид., переробл. та доповн. - К.: ВСВ «Медицина», 2023. - 207 с. + 32 с. кольор. вкл.
3. Догляд за хворими (практика): підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І. Шевченко та ін.; за ред. О.М. Ковальнової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. — 3-є вид., випр. К.: ВСВ «Медицина», 2015.
4. Основи медсестринства. Практикум: навч. посібник / О.Ф. Гаврилюк, Л.С. Залюбівська. 2-е вид. випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 352 с.
5. Медсестринська етика і деонтологія: підручник. (ВНЗ I—III р. а.) Касевич Н.М. – 3-є вид., випр. - К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 200 с.

Спеціальні медичні пошукові системи:

1. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) <https://www.who.int/>
2. Міністерство охорони здоров'я України <http://www.moz.gov.ua/ua/portal>
3. [Центр громадського здоров'я України | МОЗ](https://www.phc.org.ua/) <https://www.phc.org.ua/>
4. Академія НСЗУ (Національна служба здоров'я України) <https://academy.nszu.gov.ua>
5. Prometheus – Найбільша платформа онлайн-курсів в Україні.

6. Європейський лікарняний web-провідник - European Hospital Web Directory <http://www.gigermd.com/hospital.htm>
7. УКРМЕД -Українські медичні ресурси <http://www.meduniv.lviv.ua/ukrmed/>
8. National Institutes of Health (NIH)
- Національний Інститут Здоров'я <http://www.nih.gov/>
9. Global Medicine On-line Database <http://globmed.com/>
- 10.ТЕСТ-КРОК <http://www.testkrok.org>